

ÅRSRAPPORT 2025

SWElife

Tydliga effekter och hög energi med fokus på avslutningsåret

När vi ser tillbaka på 2025 gör vi det med både stolthet och entusiasm. Det har varit ett intensivt år där brett engagemang, starka samarbeten och tydliga leveranser har omsatts i konkreta resultat. Tillsammans med ekosystemets aktörer, inte minst från hälso- och sjukvård, akademi, näringsliv, civilsamhälle och myndigheter, har vi fortsatt att visa vilken kraft som finns i samverkan, och hur Swelife kan bidra till verklig nytta för patienter och samhälle.

Vi kan nu tydligt visa på de effekter som Swelifes samverkansutlysningar har haft. Sedan starten har vi finansierat närmare 200 projekt, och resultaten visar att denna finansiering har bidragit till en stark tillväxt inom svensk life science – med utvecklingstal som överstiger sektorn som helhet. Det bekräftar vår övertygelse om att riktad, samverkansdriven finansiering spelar en avgörande roll för innovation, kommersialisering och långsiktig systemutveckling.

Samtidigt ser vi ett fortsatt behov av att säkra liknande finansieringsmöjligheter, inte minst för små och medelstora företag. För att möjliggöra investeringar, driva tillväxt och konkurrenskraft, stärka Sveriges export- och innovationsförmåga samt bidra till bättre förutsättningar för vård och hälsa krävs långsiktighet och tillgång till riktade stödformer.

En central del av vårt uppdrag har varit att, tillsammans med hela life science-ekosystemet, ta oss an några av de mest angelägna och komplexa frågorna i svensk life science. Under året har vi arbetat med allt från att identifiera och föreslå lösningar på strukturella hinder inom hälsodata och stärka Sveriges position inom kliniska prövningar, till att konkretisera preventionsarbetet och accelerera innovationsprocesser för att förkorta vägen från idé till faktisk implementering i vården.

Vi vill särskilt lyfta fram några områden där Swelife under året bidragit till tydliga framsteg:

- **Prevention:** En konkret modell för en nationell struktur för prevention, baserad på utfallskontrakt, har tagits fram och presenterats för Socialdepartementet.
- **Precisionsmedicin:** Universitetssjukhusregionerna har, utifrån en gemensam nulägesanalys, enats om en färdplan för att ge patienter i hela landet tillgång till mer träffsäker, jämlik och långsiktigt hållbar vård. Därutöver har Genomic Medicine Sweden tilldelats 80 miljoner kronor från regeringen för vidare utveckling och hållbar implementering av precisionsmedicin.

- **Kliniska prövningar:** Vi gläds åt att den nationella kliniska studien FOCUSSE har beviljats finansiering och därmed kan bidra till nya behandlingsmöjligheter för cancerpatienter. Vi har också bidragit till framtagningen av rapporter som visar hur Sverige kan stärka sin konkurrenskraft genom ett nationellt partnerskap och ett mer datadrivet arbetssätt.
- **Innovation i hälso- och sjukvården:** I Siish-projektet genomfördes ett riksdagsseminarium med fokus på behovet av en reviderad hälso- och sjukvårdslag där innovation tydligare inkluderas. Särskilt glädjande är att frågan därefter också fått genomslag i riksdagsdebatten.
- **Hälsodata:** Vi har arrangerat två högnivåmöten för att gemensamt identifiera centrala problemområden inom hälsodata och ta fram lösningsförslag som adresserar underliggande rotorsaker.

Under året har vi också finansierat nya projekt inom hälsodataområdet, där flera bedömts så strategiskt viktiga att de erhållit kompletterande finansiering från Vinnova - ett kvitto på både kvaliteten i projekten och styrkan i Swelifes arbetssätt.

Inför 2026 förbereder vi nu insatser för att samla och mobilisera life science-ekosystemet inom flera viktiga områden. Syftet är att stärka Sveriges nationella ledarskap och öka fokus på life science. Målet är att bidra till större politisk medvetenhet och engagemang, så att ekosystemets behov får högre prioritet och de förändringar som krävs kan genomföras.

Avslutningsvis vill vi rikta ett varmt och personligt tack till alla som på olika sätt har bidragit till Swelifes arbete – projektledare, samarbetspartners, finansiärer och engagerade individer i hela ekosystemet. Nu går vi in i vårt avslutningsår med stort engagemang och hög energi. Tillsammans fortsätter vi att bidra till den systemomställning som krävs för bättre hälsa, stärkt innovationskraft och hållbar tillväxt i Sverige.

Eva Sjökvist Saers, ordförande Swelife och Peter Nordström, programchef Swelife

Goda nyheter

Swelife har bidragit till finansieringen av många projekt. Det är initiativ som ger starka resultat. Här har vi samlat en del av årets framgångar.

Priser & utmärkelser

Genomics Medicine Sweden tilldelas "Best Practice in Personalised Medicine 2025" av EP PerMed för införandet av GMS Barncancer där alla barn som idag insjuknar i cancer erbjuds att få sin cancer analyserad med hjälp av helgenomsekvensering.

[Läs mer](#)

Richard Rosenquist Brandell, föreståndare för Genomic Medicine Sweden (GMS), har utsetts till Årets läkemedelsprofil 2025 för sitt målmedvetna arbete med att bygga en nationell infrastruktur för precisionsmedicin. Priset delas ut av Läkemedelsmarknaden i samarbete med Dagens Medicin och Dagens Industri. Utmärkelsen uppmärksammar personer som skapar bryggor mellan vård, industri, forskning och patienter, och som involverar patienter i utvecklingsinsatser inom hälso- och sjukvården.

[Läs mer](#)

Verigraft är årets mottagare av Arvid Carlsson Award 2025 för sin innovativa teknologi som gör det möjligt att omvandla donerad vävnad till individanpassade transplantat. Tekniken eliminerar risken för avstötning och minskar behovet av livslång immunosuppression, vilket kan förbättra återhämtning och livskvalitet för patienter med svåra sjukdomstillstånd.

[Läs mer](#)

Rarity Bioscience har fått det prestigefyllda Disruptive Technology Award för superRCA™, en teknik som kan upptäcka en enskild DNA-mutation bland 100 000 normala molekyler i vanliga prov. Det gör metoden särskilt värdefull för tidig cancerdiagnostik, behandlingsuppföljning och tidig upptäckt av återfall. Priset delades ut på ADLM:s årsmöte i Chicago, en av de största internationella mötesplatserna för laboratoriemedicin.

[Läs mer](#)

Capitainer är vinnaren av Medtech4Health Innovation Award 2025. Capitainer förbättrar patientvården genom att erbjuda en enkel och säker metod för självprovtagning av blod i hemmet vilket minskar behovet av fysiska vårdbesök.

[Läs mer](#)

VOC Diagnostics del av det vinnande teamet i den globala tävlingen Sahlgrenska Global Health Hackathon 2025, där de vann över mer än 1 000 deltagare från sex länder och tre kontinenter.

[Läs mer](#)

Större finansieringstillskott och uppköp

Gesynta Pharma meddelar en andra stängning av sin Serie B-runda, nu totalt 347 miljoner kronor. Finansieringen kommer bidra till ytterligare förberedelser inför det framtida Fas 3-programmet för vipoglanstat, en läkemedelskandidat avsedd att revolutionera behandlingen av endometrios.

[Läs mer](#)

Immunovia genomför en företrädesemission om cirka 100 MSEK och säkrar samtidigt ett bryggglån. Kapitalet ska stärka bolagets position inför lanseringen av ett nytt blodbaserat test för tidigare upptäckt av bukspottkörtelcancer hos personer i högriskgrupp. Bukspottkörtelcancer är en av de mest dödliga cancerformerna, där sen upptäckt ofta gör kirurgi omöjlig och överlevnaden fortsatt låg. Immunovia har som mål att förbättra patientutfall genom bättre metoder för tidig diagnos och uppföljning.

[Läs mer](#)

Cereno Scientific säkrar 100 MSEK genom en riktad nyemission samt lånefinansiering om 350 MSEK, med målsättning att nå centrala milstolpar i Q4 2027. Bolaget utvecklar tre potentiellt sjukdomsmodifierande läkemedelskandidater inom kardiovaskulära sjukdomar och lungsjukdomar. Under det senaste året har Cereno nått flera viktiga milstolpar och stärkt sin kliniska och regulatoriska position.

[Läs mer](#)

I december 2024 lade Pharming Technologies ett kontantbud på Abliva som värderade bolaget till 725 miljoner kronor. Som en del av Pharming Group får Abliva nu bättre möjligheter att utveckla sina läkemedel inom mitokondriella sjukdomar och att nå marknaden snabbare med stöd av koncernens resurser.

[Läs mer](#)

Produktlanseringar

Gedea Biotechs antibiotikafria behandling av vaginala infektioner, Phyph, har beviljats CE-märkning enligt EU:s medicintekniska förordning (MDR). Den skånska vaginaltablettens är avsedd att behandla och förebygga både vaginal svampinfektion och bakteriell vaginos. CE-märkningen ger obegränsad tillgång till den europeiska marknaden.

[Läs mer](#)

SAGA Diagnostics har lanserat Pathlight, ett test för tidig detektion av molekylär kvarvarande sjukdom (MRD) vid bröstcancer, på den amerikanska marknaden. Enligt bolaget uppvisar testet hög klinisk prestanda med 100 procent sensitivitet och 100 procent specificitet, vilket är ovanligt inom onkologi.

[Läs mer](#)

Solnabolaget Capitainer har lanserat DIP70, ett egenprovtagningskort för urin som samlar in två exakta volymer om 70 mikroliter. Provet torkar och kan förvaras i rumstemperatur, utan behov av provrör eller kyltransport. Enligt bolaget kan det möjliggöra enklare och mer kostnadseffektiv fjärrprovtagning, där provet kan skickas med vanlig post. Capitainers huvudsakliga fokus är marknaderna i Europa och USA.

[Läs mer](#)

Fast track

Mölnadalsbaserade Alzinova har fått Fast Track-status av den amerikanska läkemedelsmyndigheten FDA för sin vaccinkandidat mot Alzheimers sjukdom, ALZ-101. Vaccinet är riktat mot de lösliga, oligomera formerna av amyloid-beta, strukturer som misstänks spela en central roll i sjukdomsutvecklingen. Fast Track-beslutet kan bidra till en snabbare utvecklings- och granskningsprocess i USA.

[Läs mer](#)

Högnivåmöten under 2025

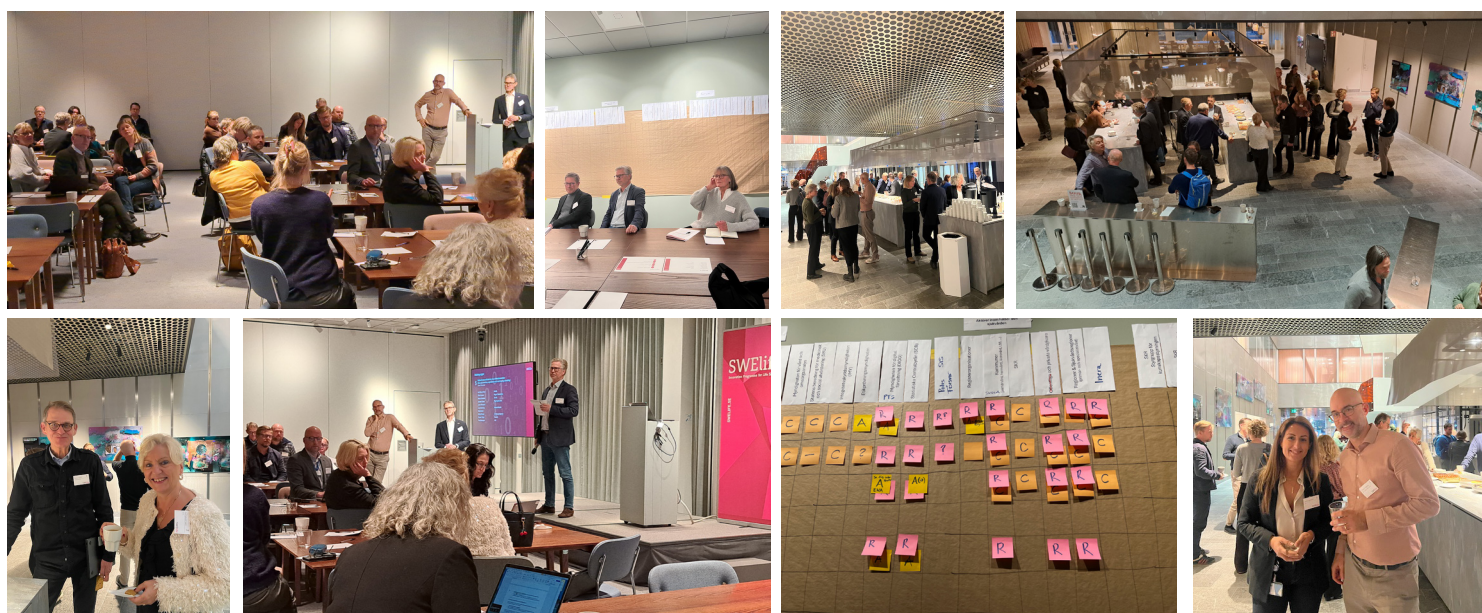
Swelife har under programmets drygt tio år finansierat många projekt som använder hälsodata. Samtidigt går utvecklingen inom hälsodataområdet för långsamt, trots höga ambitioner och stora satsningar.

För att bidra till ökad takt och riktning arrangerade Swelife två högnivåmöten under året. Syftet var att skapa en gemensam bild av de viktigaste utmaningarna, tydliggöra rotorsaker och samla aktörer kring möjliga lösningar. Mötena resulterade i en gemensam prioritering av vad som behöver förändras samt konkreta nästa steg inom särskilt angelägna områden. Arbetet stärkte även flera pågående initiativ och ledde till ett antal konkreta aktiviteter.

Läs mer på sida 13

Högnivåmötet i april

Högnivåmötet i november

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

SWElife

Strategiska projekt

Swelife initierar och stödjer så kallade strategiska projekt. Det är projekt som främst bidrar till förändrade arbetssätt eller förbättrade forsknings- och utvecklingsmöjligheter för många parter.

Leveranser från avslutade projekt

Förebyggande Framtid

Projektet som avslutades i april har utvecklat en modell för en öppen nationell preventionsmarknad, redo att implementeras för att förbättra sociala och hälsomässiga utfall. Slutrapporten presenterar konkreta åtgärder, kostnader, möjliga besparingar och identifierade hinder i en sammanhållen handlingsplan. Modellen är utformad för att möjliggöra ett snabbt införande och samtidigt bygga en generisk infrastruktur för långsiktig prevention. Rapporten presenterades för Socialdepartementet i maj.

[Länk till slutrapport](#)

Implementering av biobankslagen i hälso- och sjukvården – en framgångsrik modell?

En ny biobankslag som medför flera förbättringar är nu under implementering. Ett implementeringsprojekt av denna omfattning är ovanligt inom hälso- och sjukvården. Projektet har fokuserat på att analysera hinder, framgångsfaktorer och utfall, vilket har genererat värdefull kunskap för framtida implementerings- och förändringsarbete.

Projektet har studerat (A) vilka delar av lagen som införts, (B) biobanksamordnarnas syn på processen samt (C) lagens påverkan på forskningen. Studien visar att implementeringen varit framgångsrik och skapat ökad tydlighet genom gemensam lagtolkning, god kommunikation och stödmaterial, vilket lett till en mer enhetlig nationell tillämpning. Samtidigt kvarstår utmaningar, bland annat regionala skillnader, resursbrist och behov av stärkt uppföljning.

För forskningen har lagen inneburit både administrativa lättnader och nya hinder, vilket understryker behovet av mer harmoniserade regelverk. Projektets lärdomar visar att starka och legitima nätverk, tydliga mandat och stödjande aktörer är avgörande för framgångsrika implementeringsprocesser inom hälso- och sjukvården.

Siish

Siish-projektet verkar för snabbare implementering av innovation i svensk hälso- och sjukvård. Den andra omgången peer review, med fokus på resultat, effekter och lärdomar, är genomförd och visar på betydande förflyttningar sedan projektstart inom samtliga sex fokusområden. Störst förbättring noterades inom området Engagerat och effektivt ledarskap, med en ökning på 47 procent.

Samtliga 21 förbättringssprintar har avslutats med goda resultat. Erfarenheter från sprintarna har spridits i nationella och nordiska forum, bland annat på Vitalis, i Almedalen och genom en serie välbesökta webinarier. Fördjupade beskrivningar av utvecklade initiativ och processer finns tillgängliga på SKR:s webbplats, inklusive analyser av hur dessa bidrar till utveckling av hälso- och sjukvården och skapar värde för patienter.

Under våren bedrevs ett aktivt påverkansarbete. Projektet publicerade bland annat en debattartikel i *Dagens Medicin* och genomförde ett uppskattat riksdagsseminarium med fokus på förändringar i hälso- och sjukvårdslagen, dedikerad finansiering för innovation i alla regioner samt stärkt genomförandekapacitet. Förslagen har därefter lyfts in i Socialdemokraternas kommittémotion för innevarande år.

Den så kallade värdemodellen har testats i pågående projekt i flera regioner och syftar till att ge beslutsfattare bättre stöd vid införande av nya lösningar. Innovationsjuristnätverket har fortsatt sitt arbete med att identifiera juridiska utmaningar i innovationsprocesser och bidrar till kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och mer harmoniserad regeltolkning.

Ett ytterligare resultat av Siish är Life Science Frontiers Forum som sammanför investerare, forskare och innovationsaktörer från hela landet. Över 50 lovande akademibaserade projekt fick tidig återkoppling från investerare, vilka samtidigt fick inblick i nästa generations innovationer.

Slutskedet avslutades enligt plan i december 2026. Resultat och rekommendationer sammanfattas i en slutrapport som presenterades vid projektets avslutningsevening i Göteborg i november.

[Länk till projektets sida](#)

[Länk till resultatrapporten](#)

Stärkt svensk konkurrenskraft för kliniska prövningar

De senaste åren har det tagits flera initiativ för att öka antalet kliniska prövningar i Sverige. I detta projekt har parter från hälso- och sjukvård och industri tillsammans analyserat vad som krävs för att etablera ett konkurrenskraftigt nationellt partnerskap för kliniska prövningar.

Projektet har utforskat centrala delar och processer som är nödvändiga för att effektivisera och förkorta etableringstiden av ett nationellt partnerskap.

Resultaten har presenterats i en rapport som omfattar viktiga insikter, idéer, modeller och konkreta rekommendationer som även presenterats för Läkemedelsverket inför bildandet av SweTrial.

Länkar till den fullständiga rapporten (4 delar):

[Slutrapport](#)

[Fördjupning datadrivet beslutsstöd \(AP2\)](#)

[Fördjupning avtalsområden \(AP3\)](#)

[Fördjupning omvärldsanalys \(AP4\)](#)

Nya och pågående projekt

BRIDGE Sweden

Detta samverkansprojekt etablerar en sömlös nationell värdekedja av stödfunktioner för att hjälpa biologiska läkemedelsprojekt att ta steget från forskning till ett livskraftigt och kommersiellt projekt, redo för klinisk fas. Målet är att stärka Sveriges position som global aktör inom life science, med särskilt fokus på forskning, utveckling och produktion av biologiska läkemedel.

Inom projektet har infrastruktur och resurser för cellinjutveckling etablerats inom DDD-plattformen (Drug Discovery and Development) vid SciLifeLab, som är en central komponent i BRIDGE Sweden. Två cellinjer har levererats och cellinjutveckling påbörjas tidigt 2026. Fyra pilotprojekt har valts ut genom en rigorös urvalsprocess för att utveckla samt verifiera arbetssätt för både experimentellt arbete, såsom cellinjutveckling och uppskalning, och kommersialisering. Test och verifiering av plattformens tjänster har inletts och fortsätter under 2026.

Två av pilotprojekten har bildat bolag och stödet från BRIDGE Sweden är betydelsefullt i deras pågående arbete med att säkra finansiering för en första klinisk studie.

Flera infrastrukturer har visat intresse för samverkan med BRIDGE Sweden. För att bredda värdekedjan ytterligare och identifiera kvarvarande gap har en första nätverksträff genomförts med tretton nyckelaktörer inom en utvidgad Bridge-plattform; Biopath Sweden. Därtill finns två nya internationella projekt i pipeline för att nyttja BRIDGE-plattformen som del av större EU-satsningar.

EHDS börjar med indata – göra rätt från början

European Health Data Space (EHDS) kommer att ställa nya juridiska, tekniska och organisatoriska krav på hanteringen av hälsodata inom hela EU. För Sveriges regioner, som har huvudansvaret för att skapa och dela hälsodata, innebär detta både en strategisk möjlighet och ett operativt ansvar.

Projektet *EHDS börjar med indata – göra rätt från början* tydliggör dagens utmaningar, såsom bristande interoperabilitet och ineffektiv datahantering. Projektet beskriver även förutsättningar för att skapa och dela hälsodata på ett sätt som stödjer

både vård och forskning. Genom att belysa frågor om standardisering, säker delning och samordnade arbetssätt pekar projektet på åtgärder som regionerna, gärna i samverkan, kan vidta.

Under hösten 2025 utökades projektet med en konkret tillämpning inom läkemedelsområdet, ett av de prioriterade områdena i EHDS-förordningen. Tillägget finansieras av Vinnova och genomförs på Karolinska Universitetssjukhuset. Arbetet fokuserar på att kartlägga och föreslå en ny hantering av all läkemedelsdata på sjukhuset, som ett första steg mot en regional ordinationsdatabas i Region Stockholm.

Syftet är att visa hur hälsodata kan struktureras och hur en hållbar verksamhets- och lösningsarkitektur kan etableras. Kunskap och lärdomar kommer att delas med fler regioner inom projektet.

Det övergripande målet är att ta fram ett första förslag till en regiongemensam plan för att skapa hälsodata som är enhetlig, tillförlitlig och återanvändbar för både vård och forskning inför EHDS. Resultaten ska spridas och förankras i regionerna samt i strategiskt viktiga grupper.

[Länk till projektet](#)

Ett Friskare Sverige

Projektet bygger vidare på "HälsaSverige" och drivs nu under namnet "Ett Friskare Sverige" - en nationell organisation som samlar arbetet för bättre hälsa och förebyggande av sjukdom. Syftet är att utveckla ett mer välfungerande svenskt ekosystem inom dessa frågor samt påverka beslutsfattare och andra nyckelaktörer, så att prevention och folkhälsa får ett starkare politiskt och ekonomiskt stöd på lång sikt.

Det tidigare förprojektet övergick under våren 2024 i ett mer omfattande strategiskt initiativ inriktat på att möjliggöra etableringen av Ett Friskare Sverige som en permanent aktör. Arbetet befinner sig nu i en avancerad etableringsfas där stadgarna håller på att färdigställas, initial finansiering har erhållits och dialog pågår med ytterligare donatorer. Dessutom pågår rekrytering av en kanslichef som blir central i organisationens fortsatta etablering. Parallellt genomförs aktiv medlemsrekrytering, där dialog förs med flera intresserade aktörer inför formellt erbjudande om medlemskap.

Som grund för framtida påverkan förbereds även centrala kommunikations- och

analysunderlag, inklusive rapporter och strategiskt kommunikationsmaterial riktat till beslutsfattare och andra nyckelaktörer. Vidare pågår planering inför organisationens medverkan i relevanta nationella arenor såsom Almedalen 2026.

[Länk till förprojektet HälsaSverige](#)

Färdplan för implementering av precisionsmedicin i svensk hälso- och sjukvård

Insatsen syftar till att ta fram en förankrad färdplan för implementering av precisionsmedicin i svensk hälso- och sjukvård. Färdplanen utvecklas genom tvärsektoriell samverkan på initiativ av ledningarna för de sju universitetssjukhusregionerna, med medverkan av kliniker, forskare och medarbetare i hälso- och sjukvården, i dialog med universitet, akademiska institutioner, näringsliv och patientorganisationer.

Under våren publicerades en rapport som beskriver en målbild och ett nuläge avseende möjligheter, utmaningar och centrala förutsättningar för utveckling och implementering av precisionsmedicin. Rapporten utgör ett första steg mot en mer sammanhållen väg framåt och fungerar som grund för fortsatt dialog och samverkan på lokal, regional och nationell nivå. Det övergripande målet är att göra precisionsmedicin tillgänglig för fler patienter, oavsett var i landet de bor.

Under hösten har en konkret färdplan tagits fram och är nu under färdigställande. Under perioden arrangerades även ett stormöte med över 120 deltagare på inbjudan av hälso- och sjukvårdsdirektörerna, som utgör initiativets styrgrupp. Därutöver har remissynpunkter inhämtats, både skriftligen och genom möten med arbetsgruppen, och dessa inarbetas i den slutliga versionen av färdplanen.

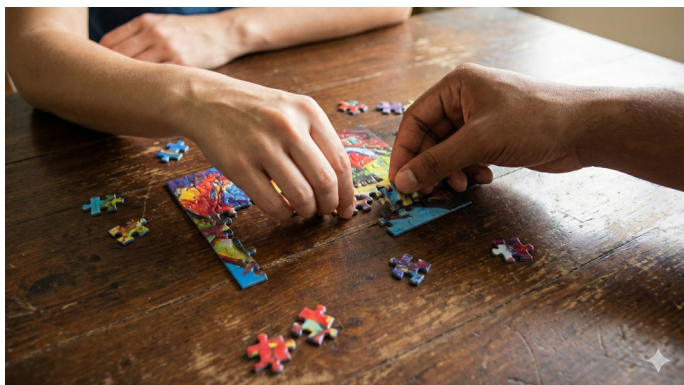
[Länk till projektet](#)

Nationell samordningsfunktion kring ATMP

Projektet är en fortsättning på Nationell ATMP-koordinering och syftar till att etablera en långsiktigt hållbar organisering och finansiering av en nationell samordningsfunktion för ATMP i Sverige. Funktionen ska stödja ATMP-utveckling genom att samla aktörer från universitet, sjukvård och näringsliv utan att själv fungera som finansiär. Genom effektiv samordning stärks verksamheternas möjligheter att söka medel

för investeringar och satsningar, vilket bidrar till ökad svensk konkurrenskraft.

Inom projektet har uppdrag och avgränsningar konkretiserats, tillsammans med finansieringsbehov och möjliga finansieringslösningar. Även lämplig organisationsform har utretts och förankrats. Detta arbete har resulterat i lanseringen av partnerskapet Cell & Gene Therapy Sweden, med ambitionen att etableras som ett konsortium med konsortialavtal, säkrad finansiering och operativ verksamhet under 2026.

OMOP4Sweden

Projektet adresserar en central brist i Sveriges infrastruktur och metodik för hälsodata: avsaknaden av ett standardiserat tillvägagångssätt för harmonisering, tillgängliggörande och återanvändning av hälsodata för analytiskt retrospektivt arbete, forskning och innovation. OMOP4Sweden syftar till att integrera den internationella, öppna datamodellen och standarden OMOP (Observational Medical Outcomes Partnership), tillsammans med tillhörande öppna metoder och verktyg för säker och tillförlitlig analys och återanvändning av hälsodata, i det svenska ekosystemet för life science samt hälso- och sjukvård.

Under hösten arrangerades det första *OHDSI Sweden Symposium*, med över 175 deltagare från hela det svenska ekosystemet. Evenemanget var mycket uppskattat och den efterföljande utvärderingen visade att 96 procent av deltagarna var villiga att undersöka möjligheterna att implementera OMOP i sina organisationer. Under hösten kompletterades projektet även med två nya arbetspaket med konkreta OMOP-tillämpningar, genom finansiering från Vinnova. Dessa omfattar dels att utforska alternativa sätt att integrera OMOP i en av Sveriges största registerplattformar, dels att genomföra en pilot inom luftvägssjukdomar.

Målet för 2026 är att OMOP4Sweden ska aktivera, stärka och vidareutveckla konsortiet, engagera fler aktörer samt komma närmare ledare, beslutsfattare och nationella strategiska initiativ. Arbetet ska ske

både där hälsodata genereras och finns, och där behovet av harmoniserad hälsodata i större volymer är stort. Ambitionen är också att främja att fler praktiska tillämpningar av OMOP för harmonisering och tillgängliggörande av hälsodata identifieras och initieras.

[Länk till projektet](#)

Sjukvårdsintegrerad biobanking – effektivare utplock av biobanksprover

Projektet stödjer vidareutvecklingen av den nationella modellen för sjukvårdsintegrerad biobanking (SIB) av blod- och vätskeprov för forskning. Arbetet omfattar bland annat anpassad IT-utveckling, gemensamma juridiska tolkningar och patientutbildningar, i syfte att öka harmonisering och kvalitet inom Biobank Sverige och underlätta forskning på biobanksprov.

Juridiska utredningar har genomförts för att tydliggöra roller och beslutsmandat, vilket förenklar arbetet för biobankspersonal och bidrar till kortare ledtider för leverans av forskningsdata. Arbetet kopplas till den pågående utvecklingen av det svenska biobanksregistret (SBR), som lägger grunden för en forskarportal med operativa tjänster, inklusive provutplock.

Fotograf: Fredrik Schlyter

Projektet omfattar även harmonisering av beställningsblanketter för utplock av lagrade prov, som idag skiljer sig mellan verksamheter. Syftet är att förenkla beställningsprocessen för forskare. På sikt kommer beställningar att kunna göras via den digitala forskningsportalen. Som en del av harmoniseringsarbetet har även en nationell digital tjänstekatalog tagits fram och kommer att publiceras på Biobank Sveriges webbplats.

Ett utbildningsmaterial om biobanksfrågor, framtaget tillsammans med patientrepresentanter, har lanserats som en del av EUPATI Sveriges utbildningspaket.

[Länk till projektet](#)

Skalbar nationell datadelning av omikdata för vård, forskning och innovation

Projektets mål är att skapa konkreta integrationer mellan nationella aktörer och initiativ inom hälsodata och genomik. Arbetet fokuserar dels på strukturerad insamling av omikdata och tillhörande metadata från regionerna, dels på att tillgängliggöra data från den nationella genomikplattformen (NGP) till andra nationella aktörer och projekt.

Sex av sju regioner är nu anslutna till NGP via Sjunet eller statisk VPN. Plattformen erbjuder en forskarportal för uppladdning och nedladdning av data från gemensamma arbetsytor och vidareutvecklas i samverkan med SciLifeLab.

Tre regioner har godkänt molnberäkning som en del av dataprocessningen, och tester av storskalig beräkning genomförs i januari. NGP omfattar idag över 7 000 helgenom och 9 000 cancerprover.

Inom samverkan med Folkhälsomyndigheten testas nu en teknisk lösning för överföring av genomikdata för mikrobiologi. En lösning för överföring av data till INCA-plattformen är färdig men inväntar intern omstrukturering innan driftsättning. Parallellt pågår arbete med datastrukturering, med Västra Götalandsregionen som testfall. En betaversion av feasibility-portalen har utvecklats och testas av näringslivet, med införande av data från de första 9 000 cancerproverna under första kvartalet 2026. Ett Informatics Advisory Board samt en referensgrupp för linjechefer har etablerats inom GMS.

Projektet har även arbetat med juridiska och organisatoriska förutsättningar inför klassning av delar av NGP som nationellt medicinskt informationssystem (NMI).

[Länk till projektet](#)

Swecarnet

Swecarnet är ett öppet mötes- och utbildningsnätverk för akademiska partners, hälso- och sjukvården, industrin och andra aktörer som arbetar för ökad kompetens, kunskaps-utbyte och standardiserade processer för behandling och uppföljning av CAR-T.

Projektet har publicerat utfallsdata för svenska patienter som fått CAR-T-cells behandling i tidskriften Nature Leukemia, vilket också nyhetsmedia har skrivit om. Ett remissvar har

lämnats till Regeringskansliet i samband med den uppdaterade nationella cancerstrategin.

Dialoger kring kvantteknologi har inletts, med syfte att undersöka hur kvantbaserade metoder kan bidra till utvecklingen av prediktionsmodeller för CAR-T-cells-terapi. Detta diskuterades vidare på det Nordiska quantum life science roundtable som genomfördes i september.

Swecarnet presenterar utvecklingen av CAR-T-cells-behandling i Sverige på sin hemsida. Drygt 315 patienter har hittills behandlats.

Life-time
Vi följer vården.

Prenumerera Om Life-time Sök

FORSKNING EKONOMI PATIENT VÄRDKVALITET LEDARE KRONIKOR HÅLL KOLL

Tisdag 13 maj 2025
Patient

Lovande resultat efter CAR-T

Svenska cancerpatienter som behandlats med CAR-T-cellerapi överlever längre och har färre biverkningar än vad som setts i tidigare studier, visar en nyligen publicerad sammanställning. Det är det svenska arbetssättet som ligger bakom framgången, säger nestorn inom behandlingstekniken, KI-professorn Stephan Mielke.

Ar: la Wadensal
Filarerkräbbs med lång erfarenhet inom dag- och helvård. Senast om sjukvård och forskning även för Funktion i Fokus.

Genetiskt modifierade T-celler redo att försas tillbaka till patienten.
CAR-T-cellerapi är en skräddarsydd immunbehandling som används mot vissa blod- och lymf cancersjukdomar – där det inte finns några alternativa behandlingar som

Fakta: CAR-T-behandling

- CAR-T-cellerapi är en behandlingsform som i kortfattat innebär att så kallade T-celler tas ut ur patienten och skickas till ett laboratorium – antingen i Europa eller USA.
- Väl där omvandlas T-cellerna till aggressiva celler som, när de förs tillbaka in i kroppen, attackerar ett särskilt protein på cancercellerna.
- Efter ungefär sex veckor skickas patienten (PET-CT) och då vet man om behandlingen haft effekt.
- Idag är sex olika CAR-T-cellsbehandlingar godkända av de amerikanska och europeiska läkemedelsmyndigheterna FDA och EMA. Fyra av dessa är rekommenderade för användning i Sverige av rådet för nya terapier (NT-rådet).
- CAR-T-cellerapi används som behandlingsmetod på universitetssjukhusen Karolinska i Stockholm, Akademiska i Uppsala, Sahlgrenska i Göteborg, Linköpings, Skånes i Lund – och nyligen även på Umeå och Örebro universitetssjukhus.

Källa: Skånes Universitetssjukhus/KI

I november anordnades en utbildningsdag med särskilt fokus på CAR-T för multipelt myelom samt utbildning riktad mot kliniskt verksam personal på remitterande kliniker i Sverige.

[Länk till projektet](#)

Testbed for Precision Health in Cancer

Projektet etablerar en testbädd för kliniska studier som underlättar införandet av mer träffsäker prevention och behandling inom cancervården.

MEGALiT-studien är avslutad och publicerad i *Acta Oncologica*. Under våren låg projektets huvudfokus på designutveckling och finansiering av Sveriges första nationella kliniska studie inom precisionsonkologi, FOCUS.E. Studien avser användning av kommersiellt registrerade cancerläkemedel i nya indikationer, så kallad drug repurposing. Genom bred biomarkörprofilering matchas patienter med avancerad cancer till läkemedel utanför befintliga godkännanden. EMA godkände studiestarten under hösten, och regeringsstöd via Socialstyrelsen om 44 mkr beslutades i september. Samtliga

universitetssjukhus deltar och fyra läkemedel ingår i studien.

Projektet arrangerade Cancer Mission Day i Almedalen, en heldag med sju seminarier, samt för tredje året i rad nätverksevenet Join Sweden! i samband med ESMO Congress i Berlin. Vid eventet delades bland annat lärdomar från FOCUSSE och SweTrial lanserades internationellt. Projektet har även deltagit i ett flertal andra nationella och internationella möten och konferenser.

[Länk till projektets sida](#)

Innovationsprojekten

Swelife har finansierat kommersialiserbara innovationsprojekt med målet att främja framtida tillväxt inom life science-sektorn.

Swelife har sedan 2015 finansierat över tvåhundra kommersialiserbara innovationsprojekt via utlysningen "Samverkansprojekt för bättre hälsa".

Målet med utlysningen har varit att underlätta samt accelerera utveckling och kommersialisering av produkter och lösningar. Mellan åren 2018 och 2022 genomfördes dessa tillsammans med Medtech4Health.

Resultaten i en rapport som publicerades under året visar att utlysningen tydligt bidragit till en ökad tillväxt inom hela life science-sektorn i Sverige. En tillväxt som överträffar sektorn som helhet.

- Antal anställda ökade med 118 %
- Nettoomsättningen ökade med 72 %
- Skatteintäkterna ökade med 142 %

Dessutom har följdfinansieringar på över sju miljarder kronor hittills säkrats - en hävstångseffekt på över tjugofem gånger finansieringen från Swelife.

När Swelife (och även Medtech4Health) planenligt avslutas riskerar det att uppstå ett glapp efter det viktiga finansieringsstöd som dessa stora, öppna utlysningar utgjort. En liknande finansieringsmöjlighet behöver säkerställas för att möjliggöra investeringar, driva tillväxt, konkurrenskraft och stärka Sveriges export- och innovationsförmåga samt bidra till bättre förutsättningar för vård och hälsa.

[Länk till rapporten](#)

Programövergripande aktiviteter

Två högnivåmöten under året

Swelife har under programmets drygt tio år finansierat ett stort antal projekt som använder eller hanterar hälsodata. Datafrågorna är helt avgörande för den systemförändring som nu sker inom hälsoområdet och utgör en central förutsättning för genomförandet av Sveriges nationella life science-strategi. Trots höga ambitioner och betydande satsningar går utvecklingen inom hälsodataområdet alltför långsamt, vilket riskerar att hämma vård, forskning och innovation. Detta får negativa konsekvenser för patienters hälsa, vårdens effektivitet och Sveriges långsiktiga konkurrenskraft.

Mot denna bakgrund arrangerade Swelife under året två högnivåmöten för att, tillsammans med representanter från hela life science-ekosystemet, fördjupa förståelsen för befintliga utmaningar och identifiera möjliga lösningar.

Högnivåmötet i april. Från vänster: Peter Nordström, Christian Högberg och Eva Sjökvist Saers

Årets första högnivåmöte om hälsodata genomfördes i april och samlade omkring 60 deltagare. Syftet var att skapa samsyn kring identifierade problemområden och, i synnerhet, att tydliggöra deras bakomliggande rotorsaker. Inför mötet togs en problemkarta fram, som under mötet verifierades och vidareutvecklades av deltagarna. Mötet resulterade i en gemensam bild av vad som behöver förändras samt en prioritering av vilka områden som bör åtgärdas först.

Insikterna från vårens möte följdes upp vid ett nytt högnivåmöte i november. Ett sjuttiototal deltagare arbetade i processledda workshops vidare med att ta fram konkreta nästa steg inom några av de högst prioriterade problemområdena. Grupperna utgick från specifika frågeställningar för att identifiera nödvändiga förutsättningar, definiera genomförbara åtgärder och tydliggöra de pusselbitar som krävs för långsiktig framgång i arbetet med hälsodata.

Mötet bidrog inte bara till ökad samsyn kring utmaningarna inom hälsodataområdet genom

engagerade diskussioner ur flera perspektiv, utan tillförde också ny energi i det fortsatta arbetet. Utöver att stärka flera pågående projekt och initiativ resulterade mötet i ett antal konkreta aktiviteter.

Opinionsarbete

Som en del av Swelifes värdeoptimeringsarbete har en rad opinionsinsatser genomförts under året.

- Peter Nordström deltog i möte med statssekreterare Petra Noreback och kollegor på Socialdepartementet i samband med presentation av resultat från projektet Förebyggande Framtid.
- En rapport som visar att samverkansutlysningen tydligt bidragit till ökad tillväxt inom hela den svenska life science-sektorn har delats med Vinnova och publicerats på Swelifes webbplats i syfte att stärka förutsättningarna för fortsatt finansiering av små och medelstora företag.
- Ebba Carbonnier deltog i den arbetsgrupp som tog fram underlag till Sveriges strategi för kvantteknologi, koordinerad av Vetenskapsrådet.
- Kontinuerlig dialog har förts med Jeanette Edblad, chef för life science-kontoret på Regeringskansliet, som även deltagit i Swelifes högnivåmöten under året.
- Programkontorets medlemmar har vid flera tillfällen medverkat som presentatörer och paneldeltagare vid nationella och internationella möten.
- Hans Hägglund och Peter Nordström författade tillsammans med sex ytterligare aktörer en debattartikel om behovet av hälsoförebyggande insatser som publicerades i Dagens Medicin i november 2025.

”Vi kan inte vänta tills människor blir sjuka”

Debatt Det är hög tid att gå från att diskutera vem som ska arbeta med prevention till hur vi ska genomföra detta, anser flera debattörer från bland annat Karolinska institutet.

Från Dagens Medicins webbplats i november.

Quantum life science

Under året har Swelife fortsatt att stärka utvecklingen av quantum life science i Sverige och Norden, bland annat genom Nordic QLS Roundtable – ett nordiskt nätverk som firade sitt femårsjubileum med ett möte i Stockholm i september. Inom ramen för arbetet har dialog förts med beslutsfattare, däribland Regeringskansliet, EU:s Emerging and Enabling Technologies samt Nordic Innovation.

Svenska användningsfall för kvantteknologi kartlades under våren, med tydlig tyngdpunkt på tillämpningar inom hälsa och life science. Forskning och innovation fokuserar främst på användning av kvantsensorer och kvantdatorer inom dessa områden.

På Vitalis presenterade Ebba Carbonnier tillsammans med Michel Silvestri, e-hälsomyndigheten och Alexander Engström, FRA, om hur vi kan skydda känsliga hälsodata mot framtidens kvantdatorer.

Kvantsensorer utvecklas för att möjliggöra förbättrad diagnostik och behandling av tillstånd såsom epilepsi, stroke, bröstcancer och ögonsjukdomar. Kvantdatorer bedöms ha potential att bidra till ökad förståelse av fel i proteinveckning vid Alzheimers och Parkinsons sjukdom, optimering av strålterapi samt utveckling av modeller för att identifiera patienter som är lämpade för CAR-T-cellsterapi.

Ebba Carbonnier, som varit director vid Swedish Quantum Life Science Centre sedan starten 2022, är numera VD för QuNorth i Köpenhamn och ersattes under hösten av Charlotta Bengtsson.

Internationalisering

Under året genomfördes förberedande arbete inför en IHI-ansökan inom hälsodata i samarbete med aktörer i flera EU-länder. Arbetet resulterade i en omfattande projektbeskrivning för ett potentiellt europeiskt hälsodataprojekt tillsammans med drygt 40 partners från akademi, industri, småföretag samt offentliga aktörer från tolv länder.

Parallellt sammanställdes och publicerades en översikt av aktuella internationella utlysningar inom life science, och en kontinuerlig dialog fördes med strategiska projekt om EU-finansieringsmöjligheter.

Heather Marshall-Heyman, ansvarig för internationaliseringsarbetet.

Swelife har samarbetat med Business Sweden och Medtech4Health i gemensamma satsningar på internationella aktiviteter inom hälsa och life science, inklusive ett internationellt webinarium för Frankrike, Tyskland och Sverige med fokus på hälsodata.

Inför kommande år förbereddes potentiella ansökningar inom Horizon Europe och IHI för Swelife-projekt under åren 2026-2027, samt planering av tre filmer om EIC Accelerator för publicering under våren 2026.

Swelifes organisation

Styrelse och ledning

Styrelsen är programmets beslutande organ och ansvarar för genomförande och strategisk utveckling. Styrelsen beslutar om programmets mål och prioriterar strategiska projekt och insatser för att uppnå dessa.

Under 2025 har styrelsen bestått av sexton ledamöter med bred och gedigen kompetens:

Eva Sjökvist Saers, styrelseaktiv inom life science, ordförande
Örjan Norberg, Region Västerbotten, 1 vice ordförande
Sofia Rydgren Stale, Sveriges Läkarförbund, 2 vice ordförande
Magnus Barkstedt, Eli Lilly
Andy Browning, ALIS och Uppsala universitet
Mathias Ekman, Microsoft

Marie Gårdmark, RegSmart
Marika Hellqvist Greberg, Gothia Forum
Emma Henriksson, Famna
Anders Holmén, AstraZeneca
Hans Hägglund, Karolinska universitetssjukhuset
Katrine Riklund, Umeå universitet
Marianne van Rooijen, Akademiska sjukhuset
Roshan Tofghi, Novartis
Ewa Wikström, Göteborgs universitet
Päivi Östling, SciLifeLab

Med representation från akademi, näringsliv, patientperspektiv, myndigheter samt hälso- och sjukvård har styrelsen haft god insyn i såväl nuvarande som framtida behov inom life science-ekosystemet, vilket utgjort grund för prioriteringar och vägval.

Sex styrelsemöten genomfördes under året, varav två fysiska möten i Stockholm. Därutöver deltog ledamöterna i ett antal mindre projektrelaterade möten.

Vid årets sista styrelsemöte valdes en ny styrelse inför programmets avslutande år. Inför 2026 minskades styrelsens storlek något och fyra ledamöter avtackades. Varmt tack till Magnus Barkstedt, Marika Hellqvist Greberg, Emma Henriksson och Hans Hägglund för deras stora engagemang och värdefulla insatser i Swelifes styrelse.

Ändringar i programkontoret

Kommunikatör

Under våren välkomnade Swelife Helene Lindström som ny kommunikatör. Helene är baserad på Lindholmen Science Park i Göteborg och efterträdde Karin Lilja, som efter sju år i Swelife gått vidare till nya uppdrag vid Lunds universitet.

Programkontoret på besök hos Jim Lund på CCRM Nordic på GoCo Health Innovation City i november. Saknas gör Christian Högberg och Rikard Lövström.

Samverkansledare för hälsodata

Programkontoret förstärktes under året med Christian Högberg som samverkansledare för hälsodata. Christian har haft en central roll i Swelifes systematiska problemlösningsarbete kopplat till de två högnivåmöten som arrangerats under året.

Christian Högberg

Till nya utmaningar

Under hösten avtackades Ebba Carbonnier som efter nästan åtta år i Swelife rekryterades som VD för det nystartade bolaget QuNorth i Köpenhamn. Ebba ansvarar där bland annat för etableringen av den nya kvantdatoren Magne.

Ebba Carbonnier avtackas i samband med styrelsemöte i oktober.

Kommunikation

Sociala medier

LinkedIn fortsätter vara den överlägset största kanalen för Swelife med över 3 500 följare. Antalet följare har ökat med 250 under första halvåret och 107 under andra. Det arbete som inletts med att publicera nyheter direkt på LinkedIn i stället för som tidigare på webbsidan fortsätter.

Övrigt

Tre nyhetsbrev har skickats ut till nästan 1000 prenumeranter (2024: 886).

Webbkvalitet

Swelife.se rankas på plats 49 av 212 – en försämring av ranking sedan senaste mätningen 2024 - på Webperfs lista över Övrig offentlig sektor, juni 2025. Orsaken tros vara att Swelifes webbplats skulle behöva en teknisk uppgradering, vilket inte kommer göras eftersom programtiden löper ut efter 2026. En ytterligare förklaring är att övriga aktörer under året har anpassat sina webbplatser till ny EU-lagstiftning, vilket betyder att vi inte har blivit sämre, utan att andra blivit bättre. När vi nu går in i programmets slutår är våra betyg för tillgänglighet inom ramen för acceptabla, och övriga betyg är goda.

Impact Case

Under höstterminen har ett arbete med att producera en serie av digitala faktablad startats upp. Faktabladen, som går under namnet Impact Cases, ska sammanfatta de största värden som Swelifes arbete har skapat under åren i olika frågor. Först ut är Impact Case: GMS.

Könsfördelning i projekten

Sett över hela programperioden har Swelife haft en relativt jämn könsfördelning bland projektledarna.

Alla projekt

128 kvinnor (46%)
153 män (54%)

Strategiska projekt

50 kvinnor (56%)
39 män (44%)

Innovationsprojekt

78 kvinnor (41%)
114 män (59%)

En årsrapport från det strategiska innovationsprogrammet Swelife, januari 2026.

Kontakt

Peter Nordström
Programchef
peter.nordstrom@swelife.se
+46 705-191 220

info@swelife.se
swelife.se

BESÖKSADRESS

The Spark, Medicon Village, Scheeleatorget 1, Lund

POSTADRESS

Lunds universitet
Forskning, Samverkan och Innovation, Swelife
Box 117, 221 00 Lund

Swelife är ett strategiskt innovations-
program. Med stöd av Vinnova,
Energimyndigheten, Formas.

SWElife

Bildkreditering och rättigheter

Samtliga bilder i rapporten är antingen producerade av Swelife, friköpta eller framtagna med hjälp av AI. Swelife innehar rätt att använda bilderna i denna publikation.

Med stöd från

Strategiska
innovations-
program